

Vyšlo nové číslo odborného časopisu *Estetika*

Číslo obsahuje pět odborných článků, jejichž autory a autorkami jsou Michela Bariselli, Kalle Puolakka, Adrian Bruhns a Tilmann Köppe, Šárka Lojdová a Giacomo Croci, a také kritickou poznámku od Tomáše Hlobila. Časopis *Estetika: The European Journal of Aesthetics* vydává Helsinki University Press ve spolupráci s Katedrou estetiky FF UK.

ESTETIKA THE EUROPEAN JOURNAL OF AESTHETICS

V článku „Incongruity, Vagueness, and Pertinence: A Defence of Noël Carroll’s Incongruity Theory of Humour“ se Michela Bariselli věnuje teorii humoru Noëla Carrolla a brání ji před některými námitkami. Svou pečlivou argumentací obohacuje příklady, včetně těch, které pocházejí z děl Samuela Becketta.

Článek „Experiencing Experiences with Literature“ od Kalle Puolakka zkoumá, jak může literatura čtenářům zprostředkovat poznání prožitků druhých. Věnuje se jedné z nejranějších formulací hypotézy o zkušenostním poznání v knize Dorothy Walsh *Literature and Knowledge* (1969), kterou obohacuje o teorii zkušenosti Johna Deweyho. Jako příklad zkušenostního poznání zprostředkovaného literaturou nabízí analýzu stylistických a literárních technik v románu *Milovaná* (1987, č. 1996) Toni Morrison.

Narativní techniky, které umožňují čtenářům sdílet zkušenosti postav, zkoumají také Adrian Bruhns a Tilmann Köppe v článku „Internal Focalization and Seeing through a Character’s Eyes“.

Autoři se zaměřují na ty části literárních vyprávění, které vybízejí čtenáře, aby viděli svět příběhu očima postavy. Techniku „interní fokalizace“ pak definují jako svébytný druh představitivosti.

„Může umění změnit svět?“ ptá se absolventka estetiky na FF UK Šárka Lojdová ve svém článku, který zkoumá politickou dimenzi filozofie umění Arthura C. Danta. Na základě argumentu Lydie Goehr v knize *Red Sea–Red Square–Red Thread* (2022, recenzována v *Estetice* 2/2022) se Lojdová zaměřuje na Dantovo pojetí pluralistického světa umění a jeho přesvědčení, že pluralismus v umění by mohl sloužit jako předzvěst politických změn, které ovlivní společnost, jež by, podobně jako post-historický svět umění, byla prostá represivních narativů.

Giacomo Croci se zabývá sociálním a politickým potenciálem umění ve článku „The Aesthetic Intelligibility of Artefacts: Schelling’s Concept of Art in the System of Transcendental Idealism“. Croci nabízí interpretaci *Systému transcendentálního idealismu* (1800, č. 2014) Friedricha Wilhelma Josepha Schellinga, podle které přehodnocuje roli umění ve vztahu k poznání a argumentuje, že umění odhaluje proměnlivost lidského světa.

V roce 2015 publikovala *Estetika* první anglický překlad eseje Bernarda Bolzana „O pojmu krásy“ (1843), který byl následně zařazen do nedávno vydané knihy Bolzanových *Essays on Beauty and the Arts* (2023), kterou editoval a předmluvou doplnil Dominic McIver Lopes. Ve své kritické poznámce „On Some Pitfalls of the English Edition and Translation of Bolzano’s Aesthetic Treatises“ Tomáš Hlobil z Katedry estetiky FF UK reaguje na Lopesovu interpretaci Bolzanovy estetiky a kritizuje ji za nedostatek historické kontextualizace. Hlobil také pečlivě analyzuje úskalí spojená s překladem Bolzanovy vysoce technické terminologie do angličtiny.

João Lemos je hostujícím editorem speciálního čísla *Estetiky* o Kantovi a umění, jehož vydání se plánuje na podzim roku 2025.

Příspěvky do tohoto čísla lze posílat do 15. října 2024.

Estetika: The European Journal of Aesthetics je vydávána nakladatelstvím Helsinki University Press jménem FF UK. Jedná se o open-access časopis, který dodržuje proces trojitého anonymního recenzního řízení. Časopis publikuje výzkumné články, které se zabývají různorodými a bohatými tradicemi estetiky v Evropě i mimo ni.